Sessió interna 2 · Ús responsable i protecció de dades

CEIP La Muixara · PFC d'IA educativa amb el DUA com a eix · Sessió interna en línia · 1 hora i mitja · sense ponent

Què farem hui

- Saber què **no s'introduïx mai** en una IA i per què.
- Aprendre a **reescriure un encàrrec** per a llevar les dades personals sense perdre utilitat.
- Redactar entre totes i tots un **esborrany del decàleg d'ús responsable** del centre.

Com es treballa. Qui dinamitza llig els apunts amb el grup, fa la demostració i porta el temps. La resta fa la pràctica. Tot el que cal està en estos apunts.

Necessiteu: un ordinador per persona, el compte `@edu.gva.es`, la reunió en línia i el document compartit del claustre.

Com repartir els 90 minuts

Temps	Què es fa
10 min	Benvinguda i repàs del diagnòstic de la sessió 1
20 min	Apunts 1–4 i demostració
45 min	**Pràctica: el decàleg**
15 min	Tancament i passos següents

1. Quines dades no s'introduïxen mai

Són dades de l'alumnat, de les famílies o de companys que identifiquen una persona o conten alguna cosa privada:

- Noms i cognoms, DNI, NIA, adreces, telèfons o correus.
- Diagnòstics, informes psicopedagògics, mesures de suport amb nom, dades de salut.
- Qualificacions o valoracions individuals.
- Treballs de l'alumnat amb nom o amb trets que permeten reconéixer-lo.
- Fotos, vídeos o àudios de l'alumnat.
- Situació familiar, incidències de convivència o conflictes amb noms.

2. Què sí que es pot usar

- **Context genèric:** curs, matèria, tema, objectiu, temps disponible.
- **Material propi** que es puga compartir sense problema: els teus textos, fitxes, activitats.
- **Material públic:** textos amb llicència oberta, el currículum oficial.
- **Respostes fictícies** inventades, per a provar una rúbrica o un test.

3. Dues idees clau

Protegit no és autoritzat. Amb el compte educatiu `@edu.gva.es`, Copilot Chat té protecció de dades empresarial: el que escrius no s'usa per a entrenar la IA. Això protegix la comunicació, però **no fa que siga permés** introduir dades de l'alumnat. La norma del centre continua sent no fer-ho.

Es descriu el suport, no la persona. Per a adaptar una activitat no cal dir qui és l'alumne:

No	Sí
«Adapta esta fitxa per a Pau, que té dislèxia»	«Adapta esta fitxa amb frases curtes, vocabulari freqüent, lletra gran i un glossari»
«Escriu un informe de Marta, que falta molt»	«Redacta un model de comunicació a famílies sobre la importància de l'assistència, sense dades concretes»

4. Altres riscos que cal conéixer

- **Errors:** la IA pot inventar dades o cites. Es comprova el que és important en la font.
- **Biaixos:** pot repetir estereotips en exemples, imatges o noms. Es revisen.
- **Drets d'autor:** no s'apega un llibre de text sencer ni s'usen imatges sense llicència. Se citen les fonts i l'autoria (per exemple, els pictogrames d'ARASAAC).
- **Transparència:** una línia al peu del material, «Esborrany elaborat amb ajuda d'IA i revisat per [nom]», és una bona pràctica.
- **Decisió:** la IA no posa notes ni decidix sobre l'alumnat.

Demostració (la fa qui dinamitza)

Es projecta este encàrrec, **que conté dades personals**, i es demana al grup que assenyale què sobra:

```
Escriu un informe sobre Lucía Pérez Gómez, de 4t B, que té TDAH
i va traure un 4 en l'últim examen de matemàtiques. Sa mare, Carmen,
està preocupada pel seu comportament.
```

Després es reescriu entre totes sense dades personals i **es prova en Copilot**:

```
Redacta un model de comunicació a famílies, en un to pròxim i d'unes
120 paraules, sobre com donar suport a casa a l'estudi de les matemàtiques.
Sense dades concretes de cap alumne ni família.
```

La conclusió: quasi sempre es pot aconseguir el mateix sense les dades.

Plantilles de la pràctica

Exercici A · Sis encàrrecs amb dades. Tots els noms són ficticis.

1. «Corregix este examen de Daniel Ruiz i posa-li nota: [text de l'examen].»
2. «Resumix l'informe psicopedagògic de Sara, de 2n A, per a passar-li'l al tutor.»
3. «Redacta un correu a la família de Mohamed explicant que ahir es va barallar amb un altre xiquet.»
4. «Adapta esta fitxa per a Júlia, que té autisme i es frustra amb facilitat.»
5. «Ací tens les fotos de l'excursió de 5é C: descriu cada xiquet.»
6. «Fes-me una taula amb les notes d'Hugo, Ana i Leo i digues-me qui va pitjor.»

Plantilla de norma del decàleg:

Tipus	S'escriu així	Exemple
Sempre…	Una cosa que es fa en cada ús	Sempre revisem el que proposa la IA abans d'usar-ho
Mai…	Una cosa que no es fa	Mai introduïm noms ni dades de l'alumnat
Abans d'usar…	Una comprovació	Abans d'usar un material, comprovem les fonts i les xifres
Si dubte…	A qui es pregunta	Si dubte, ho consulte amb la direcció

Pràctica · El decàleg d'ús responsable

Producte: un esborrany de decàleg amb deu normes, en el document compartit.

Pas 1 · Reescriu els encàrrecs (10 min). Individualment, reescriu els sis encàrrecs de l'Exercici A **sense dades personals**, de manera que continuen sent útils. Si en algun la IA no hauria d'intervindre (per exemple, qualificar o decidir sobre una persona), escriu «no es fa amb IA» i explica per què.

Pas 2 · Compara per parelles (5 min). En parelles, compareu les vostres versions. Trieu la millor reescriptura de cada encàrrec i anoteu un dubte que vos haja sorgit.

Pas 3 · Proposeu normes (15 min). En grups de 3 o 4, proposeu **quatre normes** amb la plantilla (Sempre, Mai, Abans d'usar, Si dubte). Escriviu-les en el document compartit, cada grup en el seu apartat.

Pas 4 · Trieu les deu (10 min). Tot el claustre llig les normes proposades. Qui dinamitza agrupa les que es repetixen i es voten: cada persona marca les seues deu preferides. Queden les deu més votades.

Pas 5 · Reviseu la redacció (5 min). Qui dinamitza projecta l'esborrany i es revisa una a una: que siguen clares, breus i que es puguen complir. Si voleu, es pot demanar a Copilot que millore la redacció: apegueu **només les deu normes** amb la instrucció «Millora la redacció d'estes normes perquè siguen clares i breus, sense canviar-ne el sentit».

Està bé? Comprova estes quatre coses:

- ☐ Els sis encàrrecs estan reescrits sense cap dada personal.
- ☐ Hi ha deu normes, cadascuna en una frase.
- ☐ Hi ha normes dels quatre tipus (Sempre, Mai, Abans d'usar, Si dubte).
- ☐ L'esborrany està guardat en l'espai del claustre com a **«Decàleg IA · esborrany»**.

Tancament

Es llig el decàleg en veu alta. Qui dirigix el centre el revisa abans de donar-lo per vàlid; es reprendrà i s'ajustarà en la sessió 4, després de la primera ponència.

Pròxima sessió interna: dilluns 30 de novembre de 2026, 1 hora i mitja. *Primeres proves.* Cada persona pensa tres tasques que fa sovint (per exemple, preparar una activitat, adaptar un text o escriure a les famílies). No cal preparar res més.

Si alguna cosa falla

- **No hi ha temps per a tot:** quedeu-vos amb el pas 3 (normes). Els passos 1 i 2 es reprenen en començar la sessió següent, sense treball previ.
- **Copilot no funciona:** el pas 5 es fa entre totes, sense la IA.

Llicència

Material elaborat per Samuel Soriano. Es publica amb llicència Creative Commons Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional (CC BY-NC-SA 4.0).